Puolustusvaliokunta 15.9.2015

Hallituksen vuosikertomus 2014 (K 9/2015 vp)

Vuoden 2014 toiminnan painopisteenä oli puolustusvoimauudistus, jonka tavoitteena on varmistaa puolustusvoimien edellytykset täyttää tehtävänsä ja ylläpitää Suomen sotilaallinen puolustuskyky 2020-luvulle. Puolustusvoimauudistuksen rakenteelliset muutokset on toteutettu. Uudistuksessa käyttöön otettu organisaatio ja uudet toimintamallit vakiinnutetaan v. 2015. Vaikka puolustusvoimauudistuksen tavoitteet ollaankin saavuttamassa, on pidemmän aikavälin suurimpana haasteena rahoituksen riittämättömyys puolustusvoimien materiaali-investointeihin vuodesta 2016 alkaen.

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen

Tavoite	**Arvosana**	**Perustelu**
Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka	Hyvä	Puolustuskykyä kehitettiin v. 2012 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon pohjalta ja varmistettiin puolustusvoimauudistukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen.
Suorituskykyinen puolustusjärjestelmä	Tyydyttävä	Puolustusvoimat on mitoitettu toimintaympäristöön ja tehtäviinsä nähden minimitasolle. Materiaaliseen kehittämiseen tarkoitetulla nykyisellä rahoituksella ei kyetä tuottamaan puolustusvoimien tehtävien ja toimintaympäristön vaatimusten mukaisia suorituskykyjä vuosikymmenen loppuun mennessä. Toimintaympäristön muutos edellyttää puolustusvoimilta myös nykyistä korkeampaa toimintavalmiutta, mikä ei ole mahdollista nykyisellä rahoitustasolla.
Turvallinen yhteiskunta	Hyvä	Puolustusvoimat toteutti siltä pyydetyt virka-aputehtävät. Puolustushallinto osallistui kansallisen kyberturvallisuusstrategian toimeenpanoon, valmisteli turvallisuusverkon liikkeenluovutusta ja kehitti viranomaisyhteistyötä.
Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen	Hyvä	Puolustusvoimat osallistui sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin valtiojohdon päätösten mukaisesti ja edesauttoi siten Suomen pyrkimystä edistää maailman konfliktialueiden vakautta.

Arvioinnissa käytetty asteikko: ”Erinomainen, Hyvä, Tyydyttävä, Välttävä, Tavoitteesta luovuttu/Heikko”.

1) Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka

Parlamentaarisen selvitysryhmä tuotti eduskunnalle tietoa puolustuksen pitkän aikavälin haasteista ja niihin vastaamisesta. Puolustusministeriön johtama työryhmä laati turvallisuusviranomaisten tiedonhankintakykyä koskevan mietinnön (Suomalaisen tiedustelulainsäädännön suuntaviivoja, PLM 2015), joka muodostaa pohjan lainsäädännön jatkokehittämistyölle tulevaisuudessa. Suomi syvensi kansainvälistä puolustusyhteistyötä EU:n jäsenenä, Naton kumppanina ja Pohjoismaiden kesken puolustuskyvyn tukemiseksi. Kahdenvälisessä yhteistyössä korostui puolustusyhteistyö Yhdysvaltojen ja Ruotsin kanssa. Puolustusministereiden aloitteesta laadittiin selvitys Suomen ja Ruotsin rauhan ajan puolustusyhteistyön tiivistämisedellytyksistä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

2) Suorituskykyinen puolustusjärjestelmä

Suorituskykyinen puolustusjärjestelmä -vaikuttavuustavoitteen arvioinnin perustana on toimintavuoden toteuma suhteessa pitkän aikavälin tavoitetilaan, jossa lähtökohtana on ”turvallisuusympäristöön ja käytössä oleviin voimavaroihin suhteutettu puolustuskyky”. Tavoitetilassa suorituskykyinen puolustusjärjestelmä ennaltaehkäisee ja tarvittaessa torjuu maahamme kohdistuvat sotilaalliset uhkat turvaten valtiollisen itsenäisyyden ja valtiojohdon toimintavapauden.

Tarkasteltaessa edellytyksiä puolustusjärjestelmän suorituskyvylle ja sen kehittämiselle voidaan esittää seuraavia johtopäätöksiä:

- Puolustusvoimauudistukselle asetetut tavoitteet ollaan saavuttamassa.
- Puolustusvoimilla on kyky lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
- Puolustusvoimien toiminnan taso on ollut viime vuosina riittämätön tehtävien ja suorituskykyisten joukkojen tuottamisen kannalta. Koulutus- ja harjoitustoiminta palautetaan vuodesta 2015 alkaen sodan ajan joukkojen koulutusvaatimusten edellyttämälle tasolle.
- Puolustusvoimien materiaalinen suorituskyky on paranemassa laadullisesti, mutta materiaalin määrään on jäämässä merkittäviä puutteita ilman lisärahoitusta.
- Puolustusvoimien henkilöstömäärää on vähennetty ja henkilöstö on pääosin sijoitettu puolustusvoimauudistuksen mukaiseen tehtäväkokoonpanoon.
- Asevelvollisuuden kehittämistä on jatkettu toimenpidesuositusten mukaisesti ja koulutusresursseja on lisätty. Kertausharjoitusten määrän lisääminen mahdollistaa suorituskyvyn kannalta tärkeiden joukkokohtaisten kertausharjoitusten palauttamisen vuodesta 2015 alkaen.
- Puolustusvoimat on luopunut merkittävästä määrästä toimitiloja, mutta toimitilakustannusten nousun hillitseminen edellyttää lisätoimia.

Suorituskykyinen puolustusjärjestelmä –tavoitteen arvosana on muuttumassa pitkällä aikavälillä kohti ”Välttävää”, ellei puolustusvoimien koulutus- ja harjoitustoimintaa kyetä säilyttämään v. 2015 palautettavalla sodan ajan joukkojen koulutusvaatimusten mukaisella tasolla ja ellei materiaali-investointeja lisätä. Puolustusvoimat on mitoitettu nyt toimintaympäristöön ja tehtäviinsä nähden minimitasolle. Toimintaympäristön muutos edellyttää puolustusvoimilta nykyistä korkeampaa toimintavalmiutta, mikä ei ole mahdollista nykyisellä rahoitustasolla.

3) Turvallinen yhteiskunta

Vaikuttavuustavoitteen saavuttamista edistettiin puolustusvoimien muille viranomaisille antamalla merkittävällä virka-avulla, osallistumalla kansallisen kyberturvallisuusstrategian toimeenpanoon ja valmistelemalla Suomen kansallisen lainsäädännön kehittämistä kyberuhkatilanteiden ennakoimiseksi ja torjumiseksi, kehittämällä puolustusvoimien yhteistoimintakykyä ja menettelytapoja muiden viranomaisten kanssa mm. valtakunnallisessa turvallisuusvalvonnassa, valmistelemalla puolustusvoimien viranomaisverkon ja sen ylläpitopalvelujen siirtämistä liikkeenluovutuksena turvallisuusverkkotoimintaa hoitavalle Suomen Turvallisuusverkko Oy:lle sekä seuraamalla Turvallisuuskomitean toimenpitein yhteiskunnan turvallisuusstrategian määrittämien tehtävien toimeenpanoa ja kehittämistä eri hallinnonaloilla.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

4) Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Kriisinhallinta on Suomen turvallisuuspolitiikan keskeinen keino, jolla Suomi osaltaan pyrkii edistämään maailman konfliktialueiden vakautta. Sotilaallinen kriisinhallinta on osa Suomen puolustusta. Kansainvälisellä kriisinhallinnalla ennaltaehkäistään ja rajoitetaan kriisejä ja niiden vaikutusten ulottumista Suomeen. Osallistuminen operaatioihin kehittää Suomen puolustuksessa ja Suomeen vaikuttavissa kriiseissä tarvittavia valmiuksia ja kykyjä.

Suomi osallistui 11 sotilaalliseen kriisinhallintaoperaatioon ja kahteen sotilastarkkailijaoperaatioon. Sotilaallisen kriisinhallinnan painopiste oli Libanonin operaatiossa, Afganistanin ISAF-operaation jälkeisen jatko-operaation suunnittelussa, osallistumisessa Syyrian kemiallisen aseen kyvyn hävittämisoperaatioon sekä uuden operaation perustamisessa Keski-Afrikan tasavaltaan. Lisäksi Suomi osallistui helikopterien lääkintäevakuointikyvyllä Ruotsin johtaman EU:n taisteluosaston harjoittelujaksolle. Vuoden 2014 aikana Suomen osallistumisvahvuus sotilaallisessa kriisinhallinnassa oli keskimäärin n. 540 sotilasta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi